

Rafał Milach przedstawia historie Rosjan, którzy urodzili się jeszcze w ZSSR, ale w dorosłość wchodził już w putinowskiej Rosji. Jest to opowieść o zwykłych ludziach, ich przyjaciółkach, rodzinach oraz o świecie, w którym żyją. W zdjęciach Milacha nie znajdziemy ani skrajności, ani sensacji. Oglądamy codzienne życie przedstawicieli pokolenia trzydziestolatków, którego fotograf był świadkiem na przestrzeni ostatnich sześciu lat. „Przeszedłem trzy fazy znajomości z moimi bohaterami. Najpierw byli przewodnikami po miastach, potem stali się bohaterami moich zdjęć, a na koniec przyjaciółmi, z którymi więcej rozmawiam, niż ich fotografuję” – wyjaśnia autor.

Na cykl *7 pokoi* składa się sześć historii, których bohaterowie pochodzą z różnych części dawnego Związku Radzieckiego. Gala mieszkała w Jekaterynburgu, jednak wraz z rodziną wyemigrowała do Francji. Korzenie Miry są w Chakasji, urodziła się w Moskwie, ale większą część swojego życia spędziła w Krasnojarsku. Sasza i Nastia z Jekaterynburga żyją we własnym świecie, nie dopasowują się do otaczającej rzeczywistości. Lena to Kazaszka o rosyjskich korzeniach, mieszka w Moskwie i jest immunologiem. Stas – dziennikarz, „prawdziwy syberyjski niedźwiedź” – mieszka z rodziną w Krasnojarsku, lecz dużo podróżuje, pisząc teksty do kampanii wyborczych. Wasia pochodzi ze wsi pod Jekaterynburgiem. Za dnia opiekuje się kilkuletnią córką, nocami zaś – pod pseudonimem Panichida – jest gwiazdą lokalnej sceny drag queen.

Tytułowy siódmy pokój to przede wszystkim reportaż Swietłany Aleksijewicz, czyli metaforyczny bagaż wspomnień całego pokolenia urodzonego w ZSRR. Może to być również przestrzeń wypełniona przez podwójne życie Wasi albo pokój Saszy i Nastii, którzy tworzą jedną opowieść. Każdej historii poświęcono na wystawie osobne miejsce, gdzie zdjęciom towarzyszą wypowiedzi bohaterów. Wstępem do ekspozycji jest realizacja multimedialna pokazująca wszystkie postaci w ich otoczeniu – w domu, w pracy, na osiedlu czy w mieście.

Rafał Milach po zakończeniu realizacji projektu wspominał: „W Rosji jest mnóstwo sprzeczności. Czasem wydawało mi się, że już niektóre rozumiem, ale kolejny wyjazd udawał, że jestem w błędzie”.

kurator Joanna Kinowska

Rafał Milach (ur. 1978, Gliwice) to fotograf zaliczany do czołówki twórców młodego pokolenia w Polsce. Mieszka i pracuje w Warszawie. W 2003 ukończył Akademię Sztuk Pięknych w Katowicach, a rok później Instytut Fotografii Twórczej w Opawie (Czechy). Głównym obszarem fotograficznych zainteresowań Milacha jest dokument. Od 2006 współtworzy kolektyw fotograficzny Sputnik Photos, z którym poszerza i dokumentuje wiedzę o krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Jest autorem znanych cykli dokumentalnych, takich jak *Szare*, *Znikający cyrk*, *Czarne morze betonu*. Za swoje wyjątkowe podejście do fotografii był wielokrotnie nagradzany w konkursach i na festiwalach w Polsce i za granicą, m.in. w 2007 znalazł się w gronie uczestników prestiżowych warsztatów Joop Swart Masterclass organizowanych przez World Press Photo Foundation w Amsterdamie. Zdobył także I nagrodę World Press Photo w kategorii Sztuka i Rozrywka (2008), Grand Press Photo (2009), a w 2011 roku otrzymał trzy nagrody: w kategoriach Album, Reklama oraz nagrodę główną za zdjęcia z serii *W samochodzie* z na New York Photo Festival. Poza realizacją długofalowych projektów Rafał Milach współpracuje z wieloma redakcjami w Polsce i za granicą, jest autorem licznych ekspozycji indywidualnych, brał udział w kilkudziesięciu wystawach zbiorowych, także wraz z kolektywem Sputnik Photos.

opr. Anna Bystrowska

Na wystawie *Rafał Milach. 7 pokoi* prezentowane są portrety fotograficzne rosyjskich trzydziestolatków, uzupełnione o wywiady z bohaterami w formie naklejonych na ściany napisów i filmu wideo. Zastanówcie się, jakich informacji o bohaterach dostarcza nam każda z tych trzech form wypowiedzi.

1 →

Wybierzcie jednego bohatera spośród sfotografowanych przez Milacha i wpiszcie jego imię w tabelę.

2 →

Na podstawie zdjęć spróbujcie jak najdokładniej opisać tę osobę, jej charakter, usposobienie, styl życia itp. Wszystkie informacje notujcie w tabeli w części „fotografie”.

Zwróćcie uwagę na to, że przedstawiając bohatera, Rafał Milach łączy ze sobą portrety fotograficzne, zdjęcia krajobrazów, fragmentów wnętrza. Jakich informacji na temat bohatera dostarcza nam otoczenie, w którym jest fotografowany czy też towarzyszący mu w tle pejzaż?

Jak myślicie, czy autor dobrze znał fotografowane osoby? Określcie rodzaj relacji łączącej fotografa z bohaterami (neutralna, pozytywna, negatywna, bliska, oficjalna itp.). Po czym można to poznać?

Zwróćcie uwagę na sposób prezentacji zdjęć: jak są powieszony, w jakim układzie, ale także na formaty fotografii, czy wielkość ramy. Zastanówcie się, czemu służy taki rodzaj ekspozycji.

3 →

Przeczytajcie tekst zamieszczony na ścianie i wynotujcie kolejne informacje w odpowiednim miejscu w tabeli.

4 →

Zanim obejrzyjecie film spróbujcie sobie wyobrazić, jak mówi wasz bohater (ton i barwa głosu, tempo), w jaki sposób się porusza. Czy jego ruchy są nerwowe, spokojne, czy może pełne gracji albo niedbałe? Zastanówcie się, w jakim stopniu można takie informacje odczytać z fotografii.

A teraz obejrzyjcie film i sprawdźcie, czy wasze wyobrażenia zgadzają się z rzeczywistością. Jakie jeszcze informacje można zaczerpnąć z filmu? Czy oglądając bohatera, można powiedzieć coś więcej o jego charakterze, usposobieniu? Nowe spostrzeżenia wynotujcie w odpowiedniej rubryce tabeli.

5 →

Jak myślicie, dlaczego Rafał Milach postanowił uzupełnić obraz słowem?

IMIĘ BOHATERA:

FOTOGRAFIE

TEKST

FILM

ZADANIE:

Wybierzcie jedną osobę z waszej grupy, która będzie miała za zadanie wcielić się w wybranego przez was bohatera i opowiedzieć reszcie klasy o sobie i swoim życiu. Wspólnie przygotujcie wypowiedź.

Rafał Milach postanowił opisać Rosję, portretując kilka osób, które urodziły się jeszcze w ZSSR, ale w dorosłość wchodziły już w putinowskiej Rosji. Swoich bohaterów pyta o stosunek do ojczyzny, o ich wspomnienia z dzieciństwa w kontekście sytuacji politycznej kraju.

1 →

Z czym wam się kojarzy Rosja? Czy znacie jakieś stereotypy związane z Rosjanami? Spróbujcie odnaleźć na fotografiach te elementy, które potwierdzają nasze stereotypowe wyobrażenia o Rosji i Rosjanach. Czy jest ich dużo?

2 →

Zwróćcie uwagę na fotografie przedstawiające pejzaże. Co to są za krajobrazy? Czy z takimi właśnie widokami kojarzy wam się Rosja? Jak wyglądałby typowy polski pejzaż?

3 →

Kiedy nastąpił upadek systemu komunistycznego w Rosji? Jakie państwa powstały w wyniku rozpadu ZSRR? Co oznacza termin „pierestrojka” i kim był wówczas Michaił Gorbaczow?

4 →

Czy potraficie krótko opisać realia życia w komunistycznej Polsce? Czy w Związku Radzieckim sytuacja wyglądała podobnie?

5 →

Odnajdziecie na wystawie zdjęcie osiedla ze stojącymi pomiędzy blokami czotgami. Z jakim wydarzeniem w Polsce z początku lat 80. XX wieku może się ono kojarzyć? Co wiecie o tym wydarzeniu?

6 →

Jaka wizja współczesnej Rosji wyłania się ze zdjęć Rafała Milacha i wywiadów z ich bohaterami? Odnajdźcie na wystawie te fragmenty wypowiedzi, w których młodzi Rosjanie opowiadają o sytuacji społecznej i politycznej w Rosji.

7 →

Zastanówcie się, co oznacza tytuł wystawy. Jakie dodatkowe znaczenia może mieć tutaj „pokój”?

ZADANIE DOMOWE DLA CHĘTNYCH:

Wykonując zdjęcia i przeprowadzając wywiady z członkami swojej najbliższej rodziny, spróbujcie opowiedzieć o sytuacji społecznej i politycznej w Polsce. Zastanówcie się, jak wygląda wasze życie codzienne? Czy różni się znacząco od życia codziennego Rosjan? Możecie zrobić w klasie wystawę i porozmawiać o waszych spostrzeżeniach na temat fotografii swoich i tych, które wykonali wasi koledzy i koleżanki. Czy z takiego zestawienia można stworzyć obraz współczesnej Polski?